

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Pacis Westphalicæ Publica

Oder Westphälische Friedens-Handlungen und Geschichte

Worinnen enthalten, was vom Schluß des Jahrs 1647. biß in den Monath Junium des Jahrs 1648. zwischen Jhro Römisch-Kayserlichen Majestät, dann den Beyden Cronen Franckreich und Schweden, ingleichen des Heiligen Römischen Reichs Chur-Fürsten, Fürsten und Ständen, zu Oßnabrück und Münster gehandelt ...

Meiern, Johann Gottfried von

Hannover, 1735

VD18 90103157

N. II. Formula Cessionis Cæsareæ respectu Provinciarum Coronæ Galliæ cessarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52461](http://urn.nbn.de/hbz:466:1-52461)

1647. gis Catholici, neque ulla uspiam ipsi contra Regem Christianissimum dire-
cte vel indirecte suppetias feret, si Pax Hispanica pari (quod longe satius fo-
ret) passu concludi non poterit. Utrum vero plus Cæsari tanquam Archi-
Duci Austriae licere debeat, id quidem pernegant Gallici Plenipotentiarii,
quoniam Christianissimus Rex & cum Imperatore & cum Archi-Duce in-
divisam constituit pacem: nectalem sibi sub quacunque persona facultatem
reservat submittendi auxilia iis Principibus aut Statibus, qui Provincias Cæ-
fareas Hæreditarias post Pacem conclusam invaderent: attamen an id aliquan-
tenus admitti quoque via aut reciproca pactione temperari fas esset, idem
Gallia Plenipotentiarii, ut omnem longioris moræ materiam, quantum in
se est præcident, controversam hanc arbitrio eorum Sacri Romani Impe-
rii Electorum ac Principum, de quibus inter partes convenietur, permittunt.
Curabit Rex Christianissimus præfato Domino Archi-Duci bona fide absque
omni mora & retardatione restitu omnia & singula literaria Documenta, cu-
juscunque illa generis sint, quæ terras eidem restituendas concernunt, qua-
tenus quidem in Cancellaria Regiminis & Cameræ Ensisheimianæ aut Brisaci
vel etiam in custodia officialium oppidorum & arcium occupatarum repe-
riuntur. Quod si talia Documenta sint publica, quæ cessas etiam terras pro in-
viso concernunt, de iis Archi-Duci exempla authentica, quotiescumque re-
quisierit, edentur.

1647.
Nov.

Actum Monasterii Westphalorum die undecima Novembris Anno

1647.

In fidem & testimonium prædictorum de Mandato Legationis Gallie
sigillum meum apposui propriaque manu subscripsi Monasterii Westphalo-
rum d. 11. Novembr. 1647.

Ego Iosephus Boulanger,
ejusdem Legationis Secretarius.

N. II.

Formula Cessionis Cesareæ respectu Provinciarum Coronæ Galliæ cesserarum.

Nos FERDINANDUS hujus nominis III. Electus Romanorum Imperator,
Semper Augustus (fiat totus titulus.)

N. II.
Project der
Kaiserlichen
Cession derer
an Brandreich
überlassenen
Provinzen
und Dörter.

Notum facimus omnibus & singulis praesentes literas lecturis vel legi au-
dituris, aut quomodounque infra scriptorum notitia ad ipsos pervenire po-
terit, quod cum ob natum in S. R. Imperio Germanicæ Nationis abhinc annis
circiter viginti sex civile & internum bellum, cui deinde accesserunt exerci-
tus Reges & Princes, non solum totam Germaniam verum & alias Eu-
ropæ Provincias Christiani nominis, maximis calamitatibus affici contige-
rit, atque inter divum Patrem nostrum, Serenissimum (titulus) deinde inter
Nos Sociosque nostros ab una parte & Serenissimum (titulus) post ejus è vita
discessum inter modernum, sive ejus pro tempore tutricem, & Regni admi-
nistratricem, ejusque confoederatos & adhaerentes ex altera parte, non sine
multa Christiani sanguinis profusione & multorum Germaniæ Provinci-
arum desolatione, armis vehementer decertatum sit; tandem vero in instituto ea
de re, juxta Conventionem Hamburgi 15. Octobr. Anno 1641. initam, par-
tium utrinque belligerantium Monasterii Westphalorum Congressu, post lon-
gos & laboriosos tractatus inter Nos nostramque Domum Austriacam, tum
prædictum Galliarum Regem, per nostros ab utraque parte huic Congressui
defti-

1646. destinatos Legatos & Plenipotentiarios hinc inde peractos, divina favente clementia Pax & amicitia conclusa, atque in ea Pacificatione juxta Instrumentum desuper confectum, & a Nobis Cæsareo nostro diplomate ratificatum ac confirmatum, inter coeteras conditiones hoc quoque specialiter conventum fit, quod supremum Dominium, jura Superioritatis aliaque jura in Episcopatum Metensem, Tullensem & Virodunensem, urbesque cognomines, horumque Episcopatum districtus, & nominatim Moyenvicum, item in oppidum & foralitium Brisacum, Landgraviatum Alsatiae Superioris & Inferioris, Sundgoviam ac denique in Pinarolum, eo modo, quo haec tenus ad Romanum Imperium spectabant, imposterum ad Coronam Galliae spectare eique incorporari debeant in perpetuum & irrevocabiliter. Ideo Nos a parte nostra & Imperii huic conditioni sic inter Nos conventæ plene & perfecte satisfacere volentes, ex certa nostra scientia, & de consensu, consilio & voluntate Eleitorum, Principum & Statuum Imperii, virtute præsentium, pro bono Pacis, transferimus ac signamus in dictum Regem Franciae, Dominum Ludovicum XIV. ejusque omnes & singulos in Regno Franciae Successores, omni meliori modo & absque omni limitatione, restrictione aut reservatione, Supremum & Directum Dominium, juraque Superioritatis Imperialis, aliaque omnia, quæ Nobis & Imperio in Episcopatus Metensem, Tullensem, & Virodunensem, urbesque Metim, Tullum & Virodunum, horumque Episcopatum Districtus, & nominatim Moyenvicum, tum deinde in Pinarolum, item in Brisacum oppidum, Landgraviatum Superioris & Inferioris Alsatiae, atque Sundgoviam cis & ultra Rhenum comperebant, ita ut hæc omnia & singula jura impostorum eo modo, quo haec tenus ad Nos & Romanum spectabant Imperium, ad Regem Christianissimum & Coronam Galliae spectare eique incorporari debeant, horumque Episcopatum Status & Ordines (salvis tamen qui excepti & Imperio Rom. reservati sunt) porro inter Status & Ordines ac Vasallos, Subditosque Franciae connumerare, ab iis homagia & fidelitatis juramenta recipere præstationesque solitas exigere, omnemque Supremam & Regiam Iurisdictionem in eosdem exercere possit & valeat, citra nostrum & nostrorum in Imperio Successorum, aut cuiuscunque alterius, impedimentum aut contradictionem. Nos enim omnibus iuribus, actionibus & regaliis, quæ in prædictos Episcopatus, Provincias, oppida & foralitia ante hac Nos & prædecessores nostri quomodounque habuimus aut habere possumus, plenissime & perfectissime scienter & volenter ab hinc in perpetuum renunciamus, atque tres istos Episcopatus eorumque Episcopos præsentes & futuros, Civitates Metim, Tullum & Virodunum, itemque Moyenvicam, Pinarolum, & Provincias Alsatiam utramque, Sundgoviam & oppidum Brisacum, omnesque eorum Cives, incolas, Vasallos, subditos, omni juramento, homagio, fidelitate & obligatione, quibus hucusque Nobis & Sacro Romano Imperio mediate vel immediate devincti erant, absolvimus, liberamus, atque exoneramus, declaramus; volentes & consentientes, ut omnes & singuli directorum Episcopatum, Provinciarum ac Civitatum Episcopi, vasalli, subdi, cives et incole, deinceps Domino Regi Christianissimo ejusque in Regno Successoribus pareant, convenientia fidelitatis sacramenta & homagia dicant, ceteraque omnia & singula præstent, quæ haec tenus Nobis & Imperio Romano præstanta de jure & confuetudine tenebantur, eorundemque Imperii Statuum consilio, consensu & voluntate derogamus omnibus & singulis prædecessorum nostrorum Sacrique Romani Imperii Decretis, Constitutionibus, Statutis & Consuetudinibus, etiam juramento firmatis, nominatimque Capitulationi Cæsareæ, quatenus alienatio omnimoda bonorum & juri in Imperii prohibentur, simulque in perpetuum excludimus omnes exceptionis & restitutionis vias, quo cutique tandem jure titulove fundari possent. In hujus igitur cessionis, renunciationis, transactionis & resignationis, sic ut præmissum est, factæ plenius robur, testimonium & fidem, sigillum nostrum Cæsareum majus huic Diplomati appendi fecimus.

Et

1647.
Nov.

1647. Et nos Sacri Romani Imperii Electorum Deputati, Consiliarii, Principes & Ordines hic præsentes atque absentium Principum & Ordinum Deputati, Nuncii & Mandatarii infra scripti, fatemur & attestamur virtute præfinitionis literarum, quod præmissa cessio, renunciatio, translatio & resignatio, cum bona dictorum Electorum nostra que & absentium Principum atque Ordinum voluntate, præscitu & consilio facta, peracta & conclusa fuerit, in quam etiam ex nostra & illorum parte consentimus, & per omnia ratam habemus ex virtute Mandatorum nostrorum firmum inviolatamque firmatum iri promittimus, recipientes insuper, fore, ut ex abundanti in proximis quoque Imperii Comitis ratæ sint dictarum ditionum juriumque alienationes, ac proinde si in Cæsarea Capitulatione pactio, vel in Comitiis propositio deinceps fiat, de occupatis distractivis Imperii bonis ac juribus recuperandis, ea non complectetur aut complectetur intelligetur res supra expressas, utpote ex communi Ordinum sententia pro publica tranquillitate, accedente etiam titulo oneroso (ut in tractatu videre est) in alterius dominium legitime translatas &c.

(Inserantur subscriptum nomina)

Aetum Monasterii Westphalorum, die... mense... Anno Domini ...

In fidem & testimonium predicatorum de mandato Legationis Cæsareae sigillum meum apposui proprioque manu subscripti Monasterii Westphalorum die 11. Novembris Anno 1647.

Ego Mathias Geick
Secretarius.

§. IV.

Der Stadt
Strasburg
und 10. Elsa-
sichen Reichs-
Städte Vor-
stellung we-
rnedictät.

Und damit blieb diese Sache eins weils
in Ruhe, bis im Monath April, 1648.
der Französische Ambassadeur, Servien,
verlangte, daß die Französische Satisfac-
tion, ebenfalls wie andere Satisfactions-
Puncten, von denen Kaiserlichen und
Schwedischen Gefänden, ingleichen
von denen Reichs-Ständen selbst unter-
schrieben werden solten: welches aber aus
der Ursache einen Anstand fand, weil die
Stadt Strasburg, und die zehn Über-
Rheinische Elsässische Frey- und

Reichs-Städte schon ehehin, wegen Er-
haltung ihrer Reichs-Unmittelbarkeit,
sich gemeldet hatten, wovon im Vierden
Theil XXXI. Buch §. IX. X. und XI.
Erwehnung geschehen, die selbe auch, nach
denen sub N. I. & II. hier anliegenden
Memorialien, solchen Puncts halber,
wiederholte Vorstellung thaten, auch sonst
im übrigen der Punct wegen Lothringen
mit den Franzosen noch nicht regulirt
war.

N. I.

Diſt. d. 22. April 1648.
sub Dir. Mogunt.

Memorial, der Stadt Strasburg Desideria betreffend.

Es kommt des heiligen Römischen Reichs Freyen Stadt Strasburg etwas nach-
dencklich und beschwerlich vor, daß in dem Französischen Instrumento Pacis §. Tene-
atur Rex Christianissimus &c. bey Enumeration und Benamnung etlicher in Ober-
und